

fPristina, 16. novembar 2022.

Kod RUE-a: O_1636_2022.

Odbor Regulatornog ureda za energiju,

Bazirajući se na:

- Odredbe člana 9, stav 1, podstav 1.7, člana 15, stav 1, podstav 1.5, člana 26, stav 1, podstav 1.2, člana 46, stav 1, podstav 1.1, i člana 48, stav 1, 2, i 3. Zakona o energetsom regulatoru (Zakon br. 05/L-084);
- Odredbe člana 16, stav 1, člana 28, stav 1. Zakona o električnoj energiji (Zakon br. 05/L-085);
- Odredbe člana 18, stav 1. Zakona o energetici (Zakon br. 05/L-081);
- Odredbe člana 4, člana 5, člana 8, člana 13, člana 17 i člana 19, Pravila br. 03/2017 o određivanju maksimalno dozvoljenih prihoda Operatora sistema prenosa i tržišta (OSP/OT);
- Odredbe člana 4, člana 5, člana 8, člana 12, člana 16., Pravila br. 05/2017 o određivanju maksimalno dozvoljenih prihoda Operatora sistema distribucije (OSD);
- Predlog o Ulaznim vrednostima - Cilj smanjenja gubitaka i krive gubitaka, priman od KOSTT A.D. dana 27. jula 2022.; i
- Predlog o Ulaznim vrednostima - Cilj smanjenja gubitaka i krive gubitaka, priman od KEDS A.D. dana 29. jula 2022., u okviru Trećeg periodičnog razmatranja za regulatorni period 2023-2027.

na sednici održanoj dana 16. novembar 2022. doneo ovu:

ODLUKU

- I. **ODOBRAVA SE** - Cilj smanjenja gubitaka i krive dozvoljenih gubitaka za Treći regulatorni period (RP3) **1. aprila 2023. - 31. marta 2028.** za Mrežu prenosa (OSP) i Mrežu distribucije (OSD) prema tabeli u nastavku:

<i>Dozvoljeni gubici</i>	<i>Jedinica</i>	<i>2023.</i>	<i>2024.</i>	<i>2025.</i>	<i>2026.</i>	<i>2027.</i>
Dozvoljavanje gubitaka za OSP	%	1.75	1.75	1.75	1.75	1.75
Cilj smanjenja gubitaka	%		-	-	-	-
Faktor deljenja gubitaka	%	50/50	0	0	0	0
Dozvoljavanje gubitaka za OSD	%	15.1	14.7	13.3	12.1	11.1
Cilj smanjenja gubitaka	%	-	0.4	1.4	1.2	1.0
Faktor deljenja gubitaka	%	50/50	0	0	0	0

Dozvoljeni gubici u mrežama za treći regulatorni period.

- II. Faktor deljenja gubitaka od 50% će se sprovesti za OSP/OT-a i OSD-a samo u prvoj godini regulatornog perioda.
- III. U slučaju da će ostvareni gubici biti manji od dozvoljenih gubitaka, sve uštede će ostati kod odgovarajućeg licenciranog, dok u slučaju da se ne dostignu svi troškovi za nepostizanje cilja biće pokriveni od odgovarajućih licenciranih.
- IV. U postavljanju cilja smanjenja gubitaka i krive dozvoljenih gubitaka, kao imenioci za kalkulaciju gubitaka u mrežama prenosa i distribucije uzimaju se u obzir fizički tokovi energije širom Republike Kosovo.
- V. Cilj smanjenja gubitaka i kriva dozvoljenih gubitaka se ne primenjuju za količine ne-fakturisane energije u četiri (4) severne opštine Republike Kosovo.
- VI. Prilagođavanja za troškove gubitaka na godišnjim osnovama prema ciljevima ove odluke vršiće se tokom procesa godišnjih prilagođavanja.
- VII. **OBAVEZUJU SE** - Operator sistema, prenosa i tržišta (KOSTT A.D.) i Operator sistema distribucije (KEDS A.D.) za sprovođenje ove odluke za Treći regulatorni period april 2023. - mart 2028.

OBRAZLOŽENJE

- Regulatorni ured za energiju (RUE), dana 26.05.2022 pokrenuo je Proces periodičnog razmatranja za treći regulatorni period (RP3) da bi odredio Maksimalno dozvoljenih prihoda (u daljem tekstu MDP) licenciranih OSP/OT i OSD, za period 1. aprila 2023. do 31. marta 2027.
- RUE je obavestio da će u ovom procesu periodičnog razmatranja razmatrati ulazne vrednosti koje će se koristiti za utvrđivanje MDP.
- RUE je dana 27. jula 2022. od Operatora sistema prenosa primio predlog za Cilj o smanjenju gubitaka u okviru Trećeg periodičnog razmatranja za regulatorni period 2023-2027.
- RUE je dana 29. jula 2022. od Operatora sistema distribucije primio predlog za Cilj o smanjenju gubitaka u okviru Trećeg periodičnog razmatranja za regulatorni period 2023-2027.
- RUE je dana 13. septembra 2022. objavio Konsultativni izveštaj za Cilj o smanjenju gubitaka u mreži prenosa i distribucije;
- RUE je kroz Konsultativni izveštaj prikazao početni nivo i očekivanu stopu smanjenja gubitaka u Sistemu prenosa i distribucije.
- RUE je kroz Konsultativni izveštaj smatrao da su gubici ostvareni od KOSTT tokom prošlog regulatornog perioda na efikasnom nivou i u liniji sa gubicima ostvarenim od evropskih kao i onih regionalnih operatora. Iz tog razloga, RUE ne smatra opravdanim da utvrdi nivo gubitaka KOSTT ispod ostvarenog proseka gubitaka tokom prošlog regulatornog perioda.
- RUE je, kroz Konsultativni izveštaj smatrao da se utvrđivanje cilja gubitaka KEDS-a bazira na prošle regulatorne politike, investicionim planovima, tehničkim analizama, istorijskim i predviđenim podacima, kao i regulatornim praksama, uključujući Nacrt energetske strategije za period 2022. - 2031.

- RUE je, unutar konsultativnog javnog perioda o cilju gubitaka za mrežu prenosa i mrežu distribucije, primio komentare od zainteresovanih strana koje je predstavio u Završnom izveštaju.
- RUE je dana 07. novembra 2022. - objavio Završni izveštaj - Cilj o smanjenju gubitaka i odgovore na komentare predstavljenih od zainteresovanih strana u vezi sa Konsultativnim izveštajem.
- OSP/OT takođe i OSD su dali detaljne odgovore na predlog o cilju gubitaka predloženog od RUE.
- OSP/OT je predložio da nivo dozvoljenih gubitaka za RP 3 bude 1.78%. KOSTT zahteva da faktor podele gubitaka bude validan za celi regulatorni period 2023. - 2027., a ne, kako RUE sugeriše, samo za prvu godinu RP3.
- RUE predlaže da cilj dozvoljenih gubitaka za RP 3 ostane onako kao što je predloženo u Konsultativnom izveštaju, u vrednosti 1.75%. Ovaj predlog se bazira na trendu gubitaka ostvarenih u poslednjih godina 2019., 2020. i 2021., kao i predstavlja stimulaciju da Operator sistema nastavi raditi na nivou postojeće efikasnosti. RUE pored toga je predložio da faktor podele gubitaka treba da bude 50% za prvu godinu RP3.
- KEDS je naglasio da analize i procene urađene od RUE nisu dale argumente kako je svaki od faktora korišćenih od RUE uticao na predložene gubitke. Predlog RUE za cilj smanjenja gubitaka bazira se na istorijske podatke bez udubljanja u tehničkim aspektima i detaljnim analizama.
- RUE procenjuje da su ciljevi za smanjenje gubitaka OSD-a u RP 3 postavljeni na osnovu gubitaka dozvoljenih na kraju RP 2, učinka OSD-a u RP1 i RP2, efekta realizovanih investicija, realnih i razumnih mogućnosti investicija u budućem periodu na osnovu iskustava iz RP1 i RP2, lokalnih i regionalnih regulatornih praksi, kao i trendova smanjenja gubitaka u poslednjim godinama OSD-a koji su u skladu sa predloženim ciljevima RUE-a za smanjenje gubitaka OSD-a u RP 3.
- RUE je odlučio ne revidiranje početne (osnovne) vrednosti cilja gubitaka, jer njegova revizija da bi se uskladilo sa trenutnim učinkom regulisanog preduzeća faktički podrazumeva kažnjavanje potrošača zbog činjenice da regulisano preduzeće nije bilo u stanje da postigne svoj cilj za smanjenje gubitaka. Prema tome, početna vrednost će biti 15.1%, i faktor podele gubitaka treba da bude 50% za prvu godinu RP3.
- RUE je postavio ciljeve za smanjenje gubitaka kao regulatorni parametar u periodičnim višegodišnjim tarifnim razmatranjima, uzimajući u obzir efekat ostvarenih investicija, i realne i razumne mogućnosti investicija i u budućem periodu, na osnovu iskustava kapitalnih investicija implementiranih od OSD pored onih dozvoljenih sa Razvojnim investicionim planovima.
- RUE je uzeo u obzir regulatorne prakse koje su primenjivane u periodičnim razmatranjima u prošlosti, kao i prakse regulatora u regionu uzete su u obzir u utvrđivanju dozvoljenog nivoa gubitaka u distribuciji.

- RUE je, u skladu sa pravilima o prihodima, primenio regulatorni podsticajni mehanizam za OSD i OSP/OT, dozvoljavajući da licencirani zadrži promenu ovih troškova kao podsticaj na poboljšanje učinka.
- RUE je uzeo u obzir strateške ciljeve koje adresiraju smanjenje ukupnih gubitaka u sistemu a sa posebnim naglaskom i ne-tehničkim gubicima za period 2022.-2031., prema nacrtu/Energetske strategije.
- RUE naglašava da može biti moguće da je efekat pandemije mogao izazvati privremene prekide u operaciji rada preduzeća, iako nisu predstavljeni dokazi da bi uverili regulatora kako su ovi prekidi uzrokovali tako značajan rast nivoa gubitaka.
- Cilj smanjenja gubitaka i kriva dozvoljenih gubitaka primenjuju se na teritoriji Republike Kosovo, sa izuzetkom četiri opštine na severu zemlje, u kojima licencirani (OSD i OSP/OT) nemaju kontrolu. Sve dok licencirani nemaju kontrolu u severnom delu, i kalkulacije za tarifna pitanja gubitaka na osnovu i dosadašnje regulatorne prakse će se vršiti sa tokovima energije bez uključivanja nefakturisane energije u četiri severne opštine Republike Kosovo.
- Odbor RUE, nakon procene i analiziranja relevantnih izveštaja i nakon razmatranja komentara primljenih od strana, oslanjajući se na zakonske odredbe pomenute u uvodu ove Odluke, odlučio je kao u odredbi ove Odluke.

VIII. Odluka se donosi i objavljuje na službenim jezicima u Republici Kosovo.

IX. Odluka stupa na snagu danom usvajanja od Odbora RUE-a, i biće objavljena na službenu elektronsku stranicu RUE-a.

Pravni savet: Strana nezadovoljna ovom odlukom može pokrenuti upravni spor u Nadležnom sudu, u roku od trideset (30) dana, od dana prijema odluke ili dana njenog objavljivanja na elektronskoj stranici RUE-a, šta god da se desi poslednje.

Odbor RUE-a:

Ymer Fejzullahu, predsedavajući

Selman Hoti, član

Izet Rushiti, član

Lutfije Dervishi, članica

Gani Buçaj, član

Odluka se dostavlja:

- (KOSTT A.D.),
- (KEDS A.D.) i
- Arhivi RUE-a.